

Verdiskapning i kystsonen - Forvaltningens syn

Jens Chr Holm
Fiskeridirektoratet
FHF-konferanse
Svolvær 8 april 2011

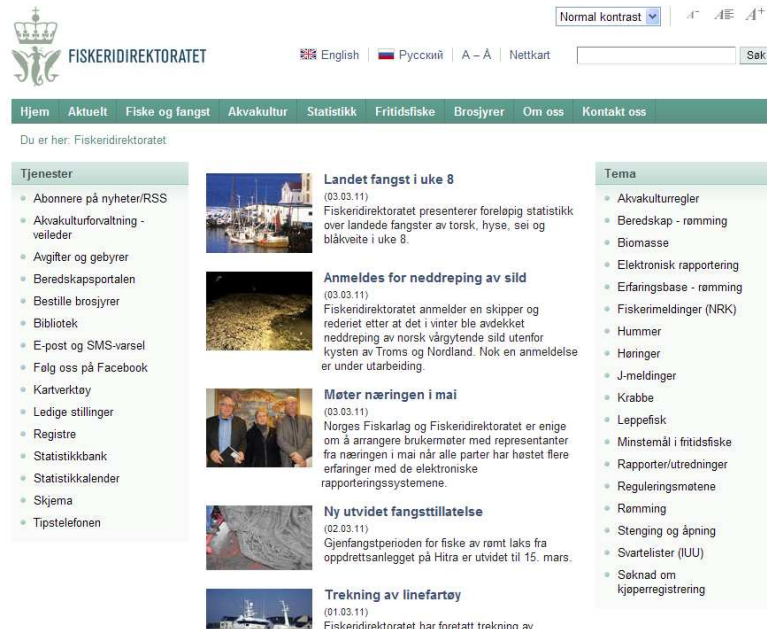
De fleste nordmenn er brukere av kysten, og det er tilgang, topografi og *biologisk mangfold* som gir den høye bruksverdien

Kunnskapsdeling:

www.fiskeridir.no

Noen sentrale eksempler:

- **Kartverktøy** viser ressurser og virksomhet og gir gode beslutningsgrunnlag
- **Statistikkdatabank** gir mulighet for analyse
- **Beredskapsportal** sammen med 03415 gir kriseberedskap
- **Veileder** akvakulturforvaltning gir forutsigbarhet og gjennomsiktighet
- **Erfaringsbase rømming** tilrettelegger for beste praksis hos oppdretter
- **Havbruksregisteret** gir oppdaterte rettigheter tilgjengelig for alle

The screenshot shows the homepage of Fiskeridirektoratet. At the top, there is a navigation menu with links for 'Hjem', 'Aktuelt', 'Fiske og fangst', 'Akvakultur', 'Statistikk', 'Fritidsfiske', 'Brosjyrer', 'Om oss', and 'Kontakt oss'. Below the menu, there are several news items with images and titles: 'Landet fangst i uke 8', 'Anmeldes for neddreping av sild', 'Møter næringen i mai', 'Ny utvidet fangsttilatelse', and 'Treking av linefartøy'. On the right side, there is a 'Tema' sidebar with a list of categories such as 'Akvakulturregler', 'Beredskap - rømming', 'Biomasse', etc.

FHF-fondet (og tilsvarende) må forvente at offentligheten så vel som forvaltningen vil være langt mer oppmerksomme i forhold til hvilke problemstillinger og hvilke aktører som tilgodeses med midler

Grunnleggende og overgripende forskningsbehov

- Kystsoneforvaltning: interessehåndtering ift nye aktører og aktiviteter
- Kommunikasjon mellom myndigheter, aktører og NGOer
- Kompetanse og utdanning; totalevaluering av (1) utdanningsbehov for næringsvirksomhet basert på kystens ressurser (2) nåværende utdanningsbehov .
- Drivkrefter for etikk og rettsoppfatning på kysten
- Marine bunnkart og strømkart; modellverktøy

Bedre og riktigere næringsutøvelse - forskningsbehov

- Fangstbasert akvakultur
- Selektivt fiske på oppdrettspåvirket fisk
- Flerartskulturer for å ta ut organisk belastning
- Turist- og fritidsfiske, muligheter og beskrankninger
- Utstyrsutvikling korrekt antall og biomasse
- Utstyrsutvikling fisketelling
- svinnanalyse

Forskningsbehov miljøeffekter på fiskeri- og havbruksnæringene

- Betydning av gruve- og løsmassedeponering
- Hvordan redusere skade ved utbygging av strandsone og gruntvannsområder
- Risikovurderinger som verktøy i fiskeri- og havbruksnæringens; tilpasning
- Marint områdevern, verifisering av hensikt og effektivitet

Forskningsbehov miljøeffekter *fra* fiskeri- og havbruksnæringene

- Sykdomssmitte mellom viltlevende og oppdrettede organismer
- Effekter av oppdrett på fiskbare bestander; atferd, fangbarhet og miljø.
- Effekter av oppdrett på økosystem og sårbare arter.
- Kriterier for bærekraft
- Kriterier for lokalisering av oppdrett – betydning av gytefelt, oppvekst- og beiteområder, samt forekomst av fastsittende eller lite vandrende arter
- Effektiv overvåkningsteknologi for miljøeffekter fra både fiskeri og havbruk.
- MOM-D
- Genetisk påvirkning av fiske på angjeldende bestand
- Risiko for varig økosystemskift som følge av organisk belastning

- Oppdrettsnæringens miljøpakke (FHL styrevedtak 30 mars) aktualiserer mye forskning knyttet til tiltak og overvåkning.
- FHL har signalisert at dette skal tas igjennom FHF.
- Det er viktig å unngå fragmentering, arbeidet må i det minste være koordinert og tilstrekkelig kvalitetssikret mht problemstilling og utførelse

Rømt fisk – forskningsbehov ift oppdrettsnæringens miljøpakke

- Effektiv uttaksteknologi rømt fisk (Laks, torsk)
- Hvordan kvalitetssikre innsamling av rømt fisk?
- Vurdering av gjenfangstfiskets nytteverdi.
- Hvordan kvalitetssikre rapportering av oppfiskede rømlinger?
- Hvilke datasett og resultater får forvaltningen og forvaltningsrettede forskningsmiljø tilgang til?
- HMS ved uttak av rømt fisk, hvem har ansvar og hvilke krav bør stilles?
- Hvordan spore rømt fisk tilbake til ansvarlig oppdretter. Fins det noe alternativ til høye merkekostnader?
- Steril fisk
- Verifisering NLV/NLF
- Verifisere skadegrad av rømt fisk som f(årstid, str., art, avstand)

Relevansforventning

Anvendt forskning generelt

- En generell utfordring er å involvere brukere i temavalg og utforming av problemstilling. Her skjer mye rart.
- Jeg tror ikke at problemstillingen blir optimal dersom et prosjekt defineres uten at brukere er med i prosessen
- En stor utfordring å definere, finansiere og sjøsette flerfaglige problemstillinger

Kvalitetsforventning

Anvendt forskning generelt

- Forvaltningsbegrunnet eller næringsbegrunnet forskning stiller minst like store krav til kvalitetssikring av forskningen som annen mer grunnleggende forskning
- Dette fordi konsekvensen av dårlig forskning kan bli *mer* fatal her enn ellers
- Samtidig mangler vi gode evaluerings- og tilbakemeldingsrutiner dersom den forvaltningsstøttende forskningen ikke holder mål

**Kysten har ligget der
i uminnelige tider –
den må forvaltes bærekraftig,
basert på beste kunnskap og kulturforståelse,
hver eneste dag**